

LIGA LIDSKÝCH PRÁV

Krajský úřad Jihočeského kraje

Odbor zdravotnictví

Oddělení zdravotní správy

U Zimního stadionu 1952/2

Pracoviště B. Němcové 49/3

370 76 České Budějovice

Stěžovatelka:

████████████████████
████████████████████

zastoupena **Ligou lidských práv**, IČ 266 00 315,
se sídlem Burešova 615/6, 602 00 Brno

Poskytovatel zdravotních služeb, proti kterému stížnost směřuje:

████████████████████
████████████████████
████████████████████

V Brně dne 10. 2. 2023

**Stížnost na poskytovatele zdravotních služeb dle § 93 a násl. zákona
č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách**

Podávám tímto stížnost ve věci chování a vedení mého porodu doktorem ██████████ dne 2. 1. 2022. Dne 29. 12. 2021 jsem byla na vyšetření v ██████████ jelikož ten den můj gynekolog neordinoval. Toto vyšetření prováděl ██████████, který mimo jiné potvrdil mé podezření na větší velikost plodu a doporučil mi nepřenášet. Při kontrole dne 31. 12. 2021 ošetřující doktorka odhadla velikost miminka na 4000 g (v rozmezí 3700-4300g), taktéž doporučila nepřenášet a navrhla hospitalizaci, s čímž jsem souhlasila. Přijata jsem byla téhož dne ve 13 hodin.

V 1 hodinu ráno 2. 1. 2022 (zhruba 6 h po prasknutí plodové vody) jsem byla přesunuta na porodní sál. Po výměně ranní směny jsem mezi 8-9 hodinou byla stále otevřená pouze na 4 prsty a mizely mi kontrakce. Porodní asistentky zavolaly primáře [REDAKCE], aby posoudil, zda není vhodné provést císařský řez. Ten situaci zhodnotil slovy: *"přece nebudeme řezat do mladý holky"*. Na vyjádření mé obavy, že mám příliš velké miminko, odvětil, že byl proveden pouze odhad a rodím poprvé.

Okolo 12 h jsem se otevřela a byla přemístěna na porodní lůžko. V průběhu času jsem však přestala cítit kontrakce a nevěděla tedy, kdy tlačit, což jsem oznámila [REDAKCE], který mi na to pouze odvětil, že to musím poznat a vynadal mi, že jsem neschopná, a že jestli ho nebudu poslouchat, vezme na mě kleště, taktéž mi vynadal, že jsem se počůrala.

Obě porodní asistentky mi na příkaz [REDAKCE] během porodu silně tlačily předloktím a loktem na břicho, každá z jedné strany. Moje a přítelovy protesty lékaře pouze více rozčílily, až porodní asistentky mi vysvětlily, že se snažily zamezit tomu, aby se miminko vracelo zpět a nejedná se o zakázanou Kristellerovu expresi. V konečném důsledku však muselo být přistoupeno k instrumentálnímu porodu, při kterém mi znovu na břicho nalehly obě porodní asistentky. Ihned po porodu syna jsem začala silně krvácet, takže byl odstřižen pupečník, za který [REDAKCE] několikrát silně zatahal i přesto, že jsem mu opakovaně říkala, že mě to hodně bolí. Vzhledem k tomu, že má porodní poranění byla rozsáhlá, trvalo šití přes hodinu a po celou dobu probíhalo bez jakéhokoli umrtvení, které jsem žádala. Jedna z porodních asistentek navrhla Entonox, [REDAKCE] pouze oznámil, že na oddělení došel a žádnou jinou alternativu mi nenavrhl. Místo toho mi vytýkal, že se moc hýbu a křičím a dodal, že si nemám dělat velké děti. Když jsem se ho ptala, jestli jsem dole hodně šitá, tak mi odpověděl *"máte z ní trhací kalendář"*.

Osobní setkání v nemocnici [REDAKCE]

Nemocnice v reakci na mou stížnost (viz Příloha č. 1 - původní stížnost) navrhla osobní setkání *"za účasti vedení [REDAKCE] primáře [REDAKCE] a personálu přítomného při [mém] porodu"* (viz Příloha č. 2 - Vyjádření nemocnice ke stížnosti), které se konalo dne 14. 11. 2022, což byl termín, který zvolila nemocnice (viz Příloha č. 4 – E-mailová komunikace). Osobní schůzky byli účastni: [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE] [REDAKCE], já a můj partner (viz Protokol z osobní schůzky v nemocnici dne 14. 11. 2022). V rozporu s Vyjádřením nemocnice ke stížnosti se schůzky neúčastnily porodní asistentky Staňková a Pouzarová, které byly přítomné při mém porodu, což personál nemocnice odůvodnil účastí porodních asistentek na semináři v čase

osobní schůzky, s čímž jsem nebyla předem obeznámena. Nemocniční personál nebyl schopen vysvětlit, proč ke schůzce zvolil termín, který se kryl se školením porodních asistentek. Nebylo tedy možné vyslechnout jejich výpovědi a pohled na průběh porodu.

Během schůzky mi vedení nemocnice potvrdilo, že se dvě současně podané látky, epidurální analgezie a oxytocin, navzájem ruší, jelikož podání epidurálu snižuje produkci oxytocinu. I přesto, že epidurál byl podán na mé přání, o podání oxytocinu mě zdravotnický personál informoval až ve chvíli, kdy mi byl podán. Na osobní schůzce mi bylo tvrzeno, že nemohu rozhodovat o své farmakologické léčbě během porodu, i přesto, že jsem plně při vědomí. Zároveň mi bylo řečeno, že jsem si měla sama říct o provedení císařského řezu, čímž se nemocnice snažila přenést odpovědnost na mou osobu. Není mi z jednání nemocnice zřejmé, kdy mě považují za dostatečně informovanou, abych o průběhu porodu mohla rozhodnout sama a kdy ne, nicméně jejich přístup k institutu informovaného souhlasu byl několikrát v rozporu se zákonem.

Informovaný souhlas

Podle § 28 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (dále jen **Zákon o zdravotních službách**): *“Zdravotní služby lze pacientovi poskytnout pouze s jeho svobodným a informovaným souhlasem, nestanoví-li tento zákon jinak.”* Informovaný souhlas je nutné získat i k podání medikace a je nutné pacienta informovat v rozsahu, který stanoví zákon, tedy včetně rizik (např. podávané medikace).

Nemocnice v Protokolu ze schůzky v nemocnici dne 14. 11. 2022 uvádí, že „[i]nformovaný souhlas byl sepsán“. Nejsem si však jistá, o kterém informovaném souhlasu je řeč. Například informovaný souhlas k vyvolání porodu či podání oxytocinu jsem totiž k podpisu nedostala, ani není takový souhlas založen ve zdravotnické dokumentaci. Přitom obojí je zákrokem, který má svá rizika a nevýhody, o kterých jsem měla být informována, abych mohla poskytnout svobodný a informovaný souhlas.

Podle Ústavního soudu se z procesního hlediska výjimečná nerovnováha účastníků medicínskoprávních sporů projevuje ve významu řádného vedení zdravotnické dokumentace jako potenciálního důkazu klíčové povahy; jehož podoba a existence je v rukou pouze jedné z budoucích procesních stran. Nesplnění této povinnosti se proto může podle konkrétních okolností věci projevit v přenesení důkazního břemene na toho, kdo zdravotní dokumentaci nevedl řádně, neboť vlivem

neúplné zdravotnické dokumentace se důkazní břemeno může stát pro žalobce (pacienta) neúnosným.¹

Dále Ústavní soud uvádí, že v případě, kdy *“strana zatížená důkazním břemenem přednese alespoň „opěrné body“ skutkového stavu a zvýší tak pravděpodobnost svých skutkových tvrzení (vyvolá pochybnost o správnosti postupu), nastupuje vysvětlovací povinnost protistrany, jejíž nesplnění má mít za následek hodnocení důkazu v neprospěch strany, která vysvětlovací povinnost nesplnila.”*²

Nemohu nést odpovědnost za chybné vedení zdravotnické dokumentace a nezákonný postup poskytovatele zdravotních služeb, protože nemohu prokazovat něco, co se nestalo (např. neposkytnutí informovaného souhlasu apod.). Zdravotnické zařízení nemůže procesně těžit z nedostatků ve vedení zdravotnické dokumentace.

Jakkoli se uvedený závěr může zdát nepřiměřeně znevýhodňující poskytovatele zdravotní péče, je jen logickým vyústěním skutečnosti, že je to poskytovatel zdravotní péče (a nikdo jiný), kdo má existenci takového důkazu (který může podle okolností svědčit i v jeho prospěch) v rukou. Jinými slovy, důkazní břemeno ohledně toho, zda jsem poskytla informovaný souhlas, leží na straně poskytovatele zdravotních služeb.

Nevhodné chování personálu a neúplná zdravotnická dokumentace

Ráda bych na tomto místě zdůraznila, že jsem od první návštěvy nemocnice dne 29. 12. 2021 až do chvíle, kdy byl poprvé přivolán [REDAKCE] ke zhodnocení, zda nebude potřeba přistoupit k císařskému řezu, opakovaně zdůrazňovala, že mám obavu, že je plod velký. Na rozdíl od [REDAKCE] a [REDAKCE] [REDAKCE] však mé obavy nebral [REDAKCE] vážně. Sice nemám takové odborné znalosti jako lékaři, není ale možné mi přičítat k tíži, že se zdravotnický personál dostatečně neinformuje mezi sebou o anamnéze rodičky a plodu, a taktéž není možné ignorovat mnou podané informace, které jsem měla od předchozích lékařů. Tento argument se vztahuje i na vyjádření [REDAKCE] [REDAKCE] z osobní schůzky, že přišel k již probíhajícímu porodu a neměl všechny informace. Nemocnice mi taktéž potvrdila, že v době, kdy mě byl [REDAKCE] zkontrolovat poprvé, bylo možné císařský řez provést vzhledem k tomu, v jaké fázi se porod nacházel.

¹ Nález Ústavního soudu ze dne 28. 6. 2022, sp zn. I. ÚS 1785/21

² Tamtéž

Dále se na osobní schůzce řešilo, že mi během porodu bylo tlačeno dvěma porodními asistentkami na břicho předloktím a loktem, a to i přes mé a partnerovy protesty. [REDAKCE] toto potvrdil a v souladu s vysvětlením porodních asistentek během porodu popsal, že se nejednalo o zakázanou Kristellerovu expresi, ale nutný zákrok k údajnému zabránění návratu plodu zpět a urychlení mého porodu. Blíže mi nutnost zákroku, s kterým jsme výslovně já i partner nesouhlasili, a který zanechal zhmožděninu na mém těle, vysvětlena nebyla. Opět jsem tedy nebyla informována v rozsahu, který stanoví zákon. Možnost využití zákroku, při kterém se tlačí lokty na břicho mi se všemi náležitostmi (jako přesná povaha zákroku, její možná rizika a alternativy) nebyla písemně vysvětlena před porodem ani alespoň ústně během porodu a před samotným provedením tohoto úkonu.

Taktéž se tento zákrok nenachází ve zdravotnické dokumentaci, což je dle § 54 odst. 2 zákona o zdravotních službách nutné: *“Zdravotnická dokumentace, včetně jejích samostatných součástí, musí být vedena průkazně, pravdivě, čitelně a musí být průběžně doplňována.”* Mé žádosti o doplnění zdravotnické dokumentace o tuto informaci dle § 54 odst. 4³ zákona o zdravotních službách nebylo vyhověno.

Taktéž jsem dle § 54 odst. 4 zákona o zdravotních službách žádala o opravu zápisu ve zdravotnické dokumentaci, kdy v popisu "Průběhu šestinedělí" (str. 15) je uvedeno, že mi byl podáván Paralen, i přesto, že byl po domluvě podáván Novalgin. Ani této žádosti nebylo dodnes vyhověno.

Nebylo mi dostatečně vysvětlen důvod, proč za cca jeden a půl hodiny šití (čas, který odhadl [REDAKCE] [REDAKCE] na osobní schůzce) mi nebyla nabídnuta jiná alternativa anestezie poté, co bylo zjištěno, že Entonox na oddělení došel. Lékaři účastní osobní schůzky potvrdili, že od podání anestezie nastoupí účinky do 5 až 6 minut, což vzhledem k době šití a skutečnosti, že mi byla zavedena kanyla od začátku porodu, bylo proveditelné. V první době porodní byl zaveden i epidurální katetr. Místo toho mi [REDAKCE] zopakoval, že jsem se při šití *“moc hýbala”*, což považuji vzhledem k bolesti a délce šití za pochopitelné.

Co se týče nemístných poznámek [REDAKCE] na mou osobu během celého porodu, které jsou detailně popsány v původní stížnosti, nepovažuji omluvu [REDAKCE] za dostatečnou, jelikož vyjádřil lítost s tím, že jeho jednání považuji za nevhodné, ne, že ho mrzí samotné jednání.

³ *“Opravy zápisů ve zdravotnické dokumentaci se provádí novým zápisem. Zápis se opatří uvedením data opravy a dalšími náležitostmi podle odstavce 3. Původní zápis musí zůstat čitelný. V doplnění nebo opravě zápisu ve zdravotnické dokumentaci na žádost pacienta se uvede datum a čas provedení zápisu a poznámka, že jde o opravu nebo doplnění na žádost pacienta; zápis se opatří podpisem pacienta a zdravotnického pracovníka, který jej provedl.”*

V Protokolu ze schůzky v nemocnici dne 14. 11. 2022 absentuje zejména proběhlá diskuze o již zmíněném tlačení na břicho a o mém přání doplnit tuto informaci do zdravotnické dokumentace, stejně jako má Žádost o opravu zápisu ve zdravotnické dokumentaci ohledně podané medikace. Dále se v něm nenachází debata o důvodu nepodání anestezie během šití. Vzhledem k tomu, že osobní schůzka probíhala necelé 2 hodiny, nepovažuji takto stručný zápis za dostatečný.

Svůj postoj jsem vyjádřila nemocnici v dopise ze dne 4. 1. 2023, kde jsem podrobně popsala, které údaje v Protokolu ze schůzky v nemocnici dne 14. 11. 2022 absentují (blíže viz Přílohu č. 7). Taktéž jsem podala písemnou Žádost o doplnění a opravu zápisu zdravotnické dokumentace (blíže viz Přílohu č. 8). Nemocnice reagovala dopisem ze dne 20. 1. 2023 (viz Přílohu č. 8), kde mi bylo oznámeno, že původní zápis ze schůzky nebude doplněn, jelikož jsem nevyužila možnosti jeho doplnění přímo při osobním setkání. Toto tvrzení je nepravdivé, jelikož při osobním setkání mi zápis předložen nebyl a ani nemohl, jelikož mi byl doručen až 13. 12. 2022, přičemž já jsem Návrh na doplnění zápisu ze schůzky poslala 4. 1. 2023, tedy do 3 týdnů. Taktéž podotýkám, že nemocnice mi lhůtu k podání Návrhu na doplnění zápisu ze schůzky nestanovila.

Dále nepovažuji vložení Žádosti o doplnění a opravu zápisu zdravotnické dokumentace do zdravotnické dokumentace za řádné vyřízení této Žádosti v soulad s § 54 odst. 4 zákona o zdravotních službách, jelikož v první řadě z tohoto postupu není zřejmé, jakým způsobem nemocnice o mé Žádosti rozhodla (tedy zda ji přijala či zamítla) a ve druhé řadě se nejedná o nový zápis s uvedením data a času opravy/doplnění, podpisem zdravotnického pracovníka, který opravu/doplnění provedl a pacienta, který o opravu/doplnění zažádal (tedy mě).

V poslední řadě bych chtěla upozornit na skutečnost, že Odpověď nemocnice ze dne 20. 1. 2023 obsahuje podpis [REDAKCE] a nikoli [REDAKCE], která byla účastna osobní schůzky a je podepsána v Protokolu ze schůzky v nemocnici dne 14. 11. 2022.

Vzhledem k výše uvedenému nepovažuji posouzení původní stížnosti [REDAKCE] za dostatečnou.

Od porodu trpím psychickými a fyzickými obtížemi. Z důvodu jednání [REDAKCE] (jeho komunikaci směrem ke mně i vedení porodu) jsem docházela na terapie, jelikož přispěl k tomu, že pro mě byl porod velmi traumatickým zážitkem. Taktéž mi byl diagnostikován prolaps pochvy a pokles dělohy, které bude nutné léčit operativně a dodnes trpím bolestmi, které mě v osobním životě omezují. Ošetřujícím lékařem mi bylo doporučeno nemít další děti. Po porodu jsem já i syn odcházeli z

nemocnice se zraněními (bližší detaily viz v Příloze č. 6 – Lékařská zpráva – nález). Na osobní schůzce mi nebylo dostatečně vysvětleno, proč mi nebyl doporučen císařský řez a nemám tedy důvod nevěřit, že pokud bych nerodila vaginálně, mnohé z těchto problémů by nenastaly.

V původní stížnosti jsem požadovala, aby bylo uznáno pochybení [REDACTED], zvláště jeho hrubé chování, které bylo neprofesionální, agresivní až násilné a aby nemocnice zařídila nápravu v této oblasti. Taktéž jsem žádala vysvětlení, proč nebylo přistoupeno k porodu císařským řezem a při rozhodování nevzal v potaz velikost miminka. Na osobní schůzce jsem dále požadovala doplnění a opravu zápisu zdravotnické dokumentace. Krajský úřad v této souvislosti žádám o řádné prošetření způsobu vyřízení původní stížnosti směřované nemocnici. Dále jako jeden ze způsobů nápravy doporučuji, aby nemocnice vypracovala písemný informovaný souhlas k vyvolání porodu, a to s odvoláním na skutečnost, že v dnešní době existují nemocnice, který tento dokument mají k dispozici.⁴ Vypracování takového informovaného souhlasu by mohlo přispět k zamezení potenciálních opakovaných neinformovaných zákroků na budoucích rodičkách v nemocnici [REDACTED]. Taktéž považuji za vhodné, aby nejen tento informovaný souhlas byl dostupný na internetových stránkách nemocnice a nastávající rodičky tak k němu měly přístup již před nástupem do nemocnice a mohly tak být předem informovány o tom, jak může porod probíhat a předem se doptat na případné nejasnosti.

V případě, že bude ustanovena odborná komise, chci využít svého práva být osobně přítomna jejímu jednání (§ 95 odst. 2 zákona o zdravotních službách).

Pro účely tohoto správního řízení opravňuji Krajský úřad Jihočeského kraje, Odbor zdravotnictví, Oddělení zdravotní správy v souladu s § 65 zákona o zdravotních službách k nahlédnutí do zdravotnické dokumentace vedené o mé osobě, nebo do jiných zápisů vztahujících se k mému zdravotnímu stavu týkající se předmětného řízení.

Nakonec dodávám, že při osobním jednání v nemocnici jsem využila svého práva podle § 88 odst. 1 občanského zákoníku a pořídila jsem zvukový záznam za účelem ochrany svých práv. Pokud by bylo zapotřebí doložit má tvrzení, mohu tento záznam poskytnout.

⁴ Viz například Nemocnice Pardubického kraje:

<https://pardubice.nempk.cz/uploads/facilitywing/441/doc/indukce-vyvolani-porodu.pdf> nebo Městská nemocnice Ostrava:

https://www.mnof.cz/wp-content/uploads/2015/08/informovany_souhlas_indukce_porodu.pdf

██████████
Zastoupena Ligou lidských práv

Přílohy:

- Příloha č. 1 - Původní stížnost
- Příloha č. 2 - Vyjádření nemocnice
- Příloha č. 3 - Zdravotnická dokumentace
- Příloha č. 4 – E-mailová komunikace
- Příloha č. 5 - Protokol ze schůzky v nemocnici dne 14. 11. 2022
- Příloha č. 6 – Lékařská zpráva – nález
- Příloha č. 7 – Dopis nemocnici ze dne 4. 1. 2023
- Příloha č. 8 – Odpověď nemocnice ze dne 20. 1. 2023
- Příloha č. 9 – Plná moc